

Macedonije velesilam šele po sestanku med ministroma Izvoljskim in baronom Aehrenthalom.

Carigrad, 16. julija. O angleškem predlogu glede letede kolone za Macedonijo sodijo tuji vojaški dostojanstveniki, ki poznajo razmere v Macedoniji, zelo skeptično, češ, da bi bilo 12.000 še tako dobro organiziranih in oboroženih vojakov absolutno premalo, da bi iztrebili bolgarske, srbske in grške vstaje čete, ki imajo korenine izven Macedonije. Sultan noče niti slišati o tem, da bi se poveljstvo take kolone poverilo Hilmi paši.

Mladoturško gibanje.

Solun, 16. julija. Pri 3. turškem voju, ki je bil sedaj v Bitolju, se puniti in upori silno širijo. Do 10. t. m. je pobegnilo iz Bitolja 10 častnikov, med njimi neki podpolkovnik generalnega štaba. Ker so zaradi punitov nekoliko častnikov zaprli, brzojavili so častniki iz Soluna naravnost sultanu ter zagrozili, da pomore svoje predpostavljene, ako zaprtih častnikov ne izpuste. In res so nato vse častnike takoj izpustili. Sploh ni pri vojaštvu nikake discipline več. Ni ga skoraj bataljona, pri katerem bi ne manjkalo kateri častnik, ki je pobegnil k puntarjem. Med pobeglimi častniki generalnega štaba so zelo vplivni in odlični Turki, kakor Salah Edin-Beg, Hasan-Beg, Enver-Beg in Nouri-Beg. Zet umorjenega generala Semzi paše je dobil iz Carigrada ukaz, naj prevzame komando nad bitoljsko divizijo, toda častniki so se mu uprli. Zaradi tega se je premestil štab iz Bitolja v Solun, kar pa tudi ne bo dosti pomagalo. Punt se je začel širiti tudi v Ohridi, Kastoriji in Kruševu. Preiskovalna komisija, ki je bila odposlana v Solun, je baje dognala, da je bilo mladoturško gibanje provzročeno od turške strani.

Konec samostalnosti Finske.

Petrograd, 16. julija. Ministrstvo je poslalo dumi predloga za tesnejše priklonjenje finskega vladnega oddelka na petrograjsko osrednjo vlado. Ako se predloga sprejme, bo konec samostalnosti Finske. Seveda se ne bodo Fini dali molče oropati, temu nastanejo gotovo veliki nemiri.

Potratno gospodarstvo na portugalskem dvoru.

Madrid, 16. julija. Iz strahu pred atentati je portugalska kraljica-vdova Amalija naznanila vladi, da povrne za svojo osebo iz državne blagajne »izposojeno« vsoto 1 milijon frankov na ta način, da zastavi svoje dragulje. Mati umorjenega kralja, kraljica Pija, dolguje državnemu zakladu pet milijonov frankov. Ker je parlament odredil civilno listo, je kraljeva rodbina brez vsakih sredstev.

Dopisi.

Z Vranskega. Velika ljudska veselica Ciril-Metodove podružnice na Vranskem se je vršila dne 12. julija ob najlepšem vremenu. Ob 3. uri popoldne je bil sprevod po trgu, katerega so se udeležila sledeča društva: celjski »Sokol«, žalski »Sokol«, moziški in zagorski »Sokol« z zastavami, braslovski »Sokol«, pevsko društvo iz Zagorja in Moravc, požarna bramba s Prekopi ter pevsko društvo »Vranska Vila« z zastavo. Na čelu sprevoda pa je korakala šoštanjka narodna godba. Ves trg je bil okrašen s slovenskimi zastavami. Pred občinsko hišo je pozdravil zbrana društva župan g. Schwentner. Odzdravil mu je gospod dr. G. Sernee, poudarjajoč, da prihajajo »Sokoli« z veseljem na Vransko, ki daleč slovi vsled svojega rodoljubja in narodne poštrevnosti. Nato se je podal sprevod na veselični prostor, na velikanski Konšekov vrt, kjer je pozdravil zbrana društva v imenu podružnice g. dr. Karba. Ljudstvo je trumoma prihajalo na veselični prostor, kjer se je začelo v najkrajšem času najživahnejše življenje. Vrle Sokolice iz Zagorja so nastopile s prostimi vajami, katere so tako precizno izvajale, da jih občinstvo ni moglo prehaliti. Zbrana sokolska društva so nastopila najprej s prostimi vajami, potem pa na orodju. Občinstvo se ni moglo načuditi gibčnosti in disciplini vrlih Sokolov, katerim je navdušeno ploskalo. Po telovadbi je nastopil kot govornik tajnik Ciril-Metodove družbe g. župnik Brce. Vse je vrel k tribunam poslušat navdušen govor moža-rodoljuba. Velik vtisk je napravil ta govor na pristoje ljudstvo. Vihar navdušenja pa je nastal, ko je stopila na tribuno učenka Binca Megličeva ter izročila govorniku krasen šopek. Nato je razložil g. I. Lesničar pomen in namen »Zveze narodnih društev« ter stavil

vransko podružnico glede delavnosti vsem drugim za zgled. Izmed pevskih društev je nastopila »Vranska Vila« pod vodstvom g. učitelja Kramarja, pevsko društvo iz Zagorja pod vodstvom g. učitelja Levstika ter mešani zbor domače podružnice pod vodstvom g. učitelja Jakšeta. Občinstva se je polagoma nabralo do 1500. Vse je pridno romalo od šotora do šotora. Začnimo kar po vrsti. V dveh šotorih so točile fino budjeveviško pivo gospe in gospodične: Brazovšek, M. Štepič, Katica Osetova in Malči Novakova. V šotora za vino so postregle s pristno bizeljsko in istrijsko kapljico gospa Donaj ter gđ. Minka in Roza Meglič, Roza Jezovšek in Kar. Lipež. Kdor si je pa hotel privoščiti kaj posebnega, ta se je moral zateči k šotora za ljutomersko vino in buteljke, kjer sta stregli gđ. Faniča in Bepica Kolšek, pomagal jima pa je g. nadičtelj Meglič. Za lačne želodec so skrbele gospe Osetova, Schwentnerjeva, Lavričeva in gospodični Justi Gaber ter Mici Opat. V kavarni so pa imele mnogo opravila gospe Rotnerjeva in dr. Karbova ter gospici Zinka Schwentnerjeva ter Mela Jezovškova. Med občinstvom pa so švigale gospodične Berta Megličeva, Milca Jezovškova, Roza Jungerjeva in Jurjevčeva ter pridno razpečavale srečke za srečlov, šopke, razglednice, narodni kolek in znamke. Ves aparat je tako izborno deloval, da bi ne bil mogel boljše. Zato pa čast in slava vsem tistim, ki so na ta ali oni način pripomogli k tako velikemu moralnemu in pa tudi precejšnemu gmotnemu uspehu. Naj še omenimo, da je bil zbran na veselici cvet Savinske doline, zlasti mnogo Celjanov. Mnogo gostov je bilo iz Zagorja, Kamnika, Mozirja, Motnika, Moravc, Zalca, Braslovč, Polzele, Šoštanja itd. Slavnost je počastil s svojim prihodom tudi gospod državni poslanec Fr. Roblek.

Gorenjsko dijaštvo.

(Dopis iz akademičnih krogov.)

Pred leti je oživotvorila splošno znana poštrevnost kranjskega meščanstva v gorenjski metropoli državni gimnazij za upravičeno nado, da bo mladina, katero odgoji ta zavod, odgovarjala zahtevam, katere stavi sedanja moderna, po napredku stremeča doba na dijaštvo.

Sedanji Slovenci živimo v težkem, mogoče pomembnejšem času, kot se sami zavedamo. Poglejmo, kako stoji naše akcije po Koroškem, na Štajerskem — toda wozu denn in die Ferne schweifen — poglejmo jih na Kranjskem, recimo samo na Gorenjskem, kjer je priprosto ljudstvo že leta 1848. visoko držalo prapor narodnosti in napredka in kjer so očetje sedanje generacije še v sedemdesetih letih ob velikanski navdušenosti na največjem slovenskem taboru ob pogledu na belo Ljubljano in gorenjske velikane soglasno prisegli, braniti prapor narodnosti, napredka in svobode do zadnje kaplje krvi. In danes? Sinove ravno teh očetov tišči k tlom na eni strani sovinižem tujecev, a na drugi črna internacionalna — le majhna, majhna peščica je ostala zvesta tradicijam svojih očetov.

In baš v teh dnevih se hoče pridružiti tej hrabri peščici kot ne ravno neznan del organizirana celota gorenjskega visokošolskega dijaštva, ki je izšlo iz zgoraj imenovanega zavoda.

Slovensko napredno dijaštvo je zadnja leta žalibog razcepljeno in bije med seboj tih, bratomoren boj. In z veseljem moramo pozdravljati, da je v tem žalostnem času ravno gorenjsko dijaštvo uvidelo pogubonost tega boja, da si je podalo roko k spravi in skupnemu delu, za polet k solncu in svobodi, za polet, za kategera so se naši očetje navduševali in bojevali. V ferijalnem društvu »Vesna« združijo to dijaštvo vse svoje moči k skupnemu delu za preporod našega ljudstva. Na eni strani hoče povzdigniti duševni nivo ožjih svojih rojakov, na drugi strani pa klicati h kolikor mogoče skupnemu delu vse napredne elemente po naši domovini. Iz starodavnega Kranja je to dijaštvo izšlo, v starodavnem Kranju si postavi svoj glavni sedež in odtod hoče širiti po Gorenjskem pravo kulturo, hoče dvigniti energijo našemu ljudstvu in mu vzbuditi zopet samozavest in zaupanje v samega sebe.

Ne maramo biti optimistični, vendar pa pričakujemo z vso gotovostjo, da bo dijaštvo, katero se je po lastni inicijativi združilo h skupnemu početniškemu delu, kos svoji nalogi. Pričakujemo, da bo krepko stopalo po jasno si začrtani poti ne glede na napade in zapreke, bodisi od ene, bodisi od druge strani. Saj se bori za sveto, pravično stvar, ki mora zmagati prej ali slej.

Društvo pa zasluži s svojimi plemenitimi intencijami vsestranske podpore. Zadnji čas je, da se zgradi trden jez proti hudourniku tujstva in črnega klerikalizma in vsakega

resnega rodoljuba sveta dolžnost je, da podpira z vsemi svojimi močmi plemenita stremjenja naših mladih pionirjev.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. julija.

— Kaj so ljubljanski škofje. Profesor cerkvene zgodovine na ljubljanskem semenišču, dr. Gruden, je nedavno tega izdal knjižico o cerkvenih razmerah med Slovenci v 15. stoletju in o ustanovitvi ljubljanske škofije. Klerikalni listi so to delce proslavljali na vse načine in mi jim tega veselja nismo kvarili, dasi so nas zgodovinarji opozarjali na različne nedostatke in debele zmotne v tej študiji. Vzel je pa to knjigo pod kritično steklo duhovnik, profesor dr. A. Stegenšek in je obelodanil o njej v »Časopisu za zgodovino in narodopisje« stvarno oceno, ki vzlje vsi prizanesljivosti priča, da se je dr. Gruden prav v temeljnih zadevah hudo urezal in da jih ni dosti natančno preštudiral. Ker se dnevnik pač ne more baviti s strogo znanstvenimi vprašanji, se seveda ne bo mo spuščali v ocenjevanje Grudnove knjige in Stengenškove recenzije. Skleujemo se samo na razpravo dr. Stegenška v dokaz, da je »Slovenec« celo v znanstvenih zadevah strogo strankarski ter proslavlja vse, kar je poteklo iz klerikalnega peresa ter uničuje in smeši vse, kar store svobodomiselci. Pri tej priliki pa naj omenimo, da se je dr. Stegenšek v svoji oceni izkazal kot vsestranski objektivni kritik. Dasi je sam duhovnik, govori odkrito in pošteno, kakor priča njegova gotovo veleznačilna in tudi za najširše kroge zanimiva izjava o ljubljanski škofiji. Ta izjava se glasi: Ljubljanska škofija je po svoji ustanovitvi politična ekspoziura dunajske vlade in njeni škofje so najzvestejši cesarjevi uradniki v miru in v vojski in vse še — zastoj.

— Proti učiteljstvu. Klerikalci so mislili, da bo učiteljstvo koj, ko dobe oni moč in oblast v deželi, kar padlo na kolena pred njimi in da postane na mah vse klerikalno. Pa ni tako. Tu intam se res kak »značajnik« nagiba na klerikalno stran, a za take učiteljstvu ni žal. Ker se niso spolnile želje in upanja klerikalcev, zato so začeli divje hujskati proti učiteljstvu v listih in na shodih. V nedeljo je govoril v Komendi pri Kamniku »ženij« Terseglav na ustanovnem občnem zboru »Izobraževalnega društva« med drugim tudi tole: »Sicer imajo učitelji pravico snovali različna tamburaška, pevka in telovadna društva, zato pa ima ljudstvo tudi pravico (!) in dolžnost (!) učiteljem povsod in vselej nasprotovati in se proti njim bojevati.« S temi besedami je veliko povedanega. Zato da učiteljstvo dela za izobrazbo in napredke naroda tudi izven šole, zato naj gredo člani klerikalnih izobraževalnih društev s koli in noži nadenj! Citirane besede so najpodelej hujskanje proti učiteljstvu samo zato, ker to ne trobi v klerikalni rog. Kdor še hoče, da slovenskih dežel ne zagrne klerikalna tema, mu kličemo: V boj proti črni gardi!

Znamenita procesija. Pišejo nam iz Trsta: V Rojanu pri Trstu pašuje fanatičen Italijan in slovenski renegat župnik Jurizza (beri Jurca), kojega starši so žalibog iz Planine na Notranjskem. Ako tudi je rojanska župnija po večini slovenska, je ta zagrizen kamorist takoj ob nastopu svojega župnikovanja zapodil iz cerkve slovenske cerkvene pevce in odpravil vse, kar je imelo količkaj znak slovenstva. Ni čuda, da so v oči-gled takemu postopanju od strani župnika slovenski župljani obrnili cerkvi hrbet. Lepa in nekdanj pobožnih vernikov polna rojanska cerkev je postala pravo zbirališče tržaških italijanskih koketk, ki hodijo fiksirat »pri ljubljene« jim Jurizzo. — No, o tem se je že toliko pisalo, da se ne splača izgubljati besedi. V nedeljo je bila kot običajno vsako leto, procesija sv. Mohorja in Fortunata, cerkvenega patrona. V sprevodu je bilo nekoliko mestnih Jurizovih oboževaltelj in drugih tercialk, kakor tudi otroci iz mestne ubožnice. V vsem sprevodu je pa bilo komaj 15 moških. Rojančanje so se demonstrativno zbrali v prav velikem številu pred cerkvi in na vrtu konsumnega društva, kjer so pomilovalno opazovali ta klaverna sprevod, ostanek nekdanjih slovečih procesij. Renegat Jurizza — videč to tiho demonstracijo — se je kar v ustnice grizel. Ko je pa zagledal, da iz oken rojanske vojašnice vihrajo slovenske trobnjice, pravijo, da mu je skoraj padla »monštrance« iz rok. Kar gotovi katoliški fanatiki v tržaški okolici sejejo, to tudi žanjejo. Da jim ljudstvo več v cerkev ne zahaja, so že dosegli, drugo seveda pa še pride! Regnikolo - živinča. V Trstu se je zopet pripetil slučaj, ki jasno do-

kazuje, kakšni da so ti premilogostje iz Italije, ki nam žalibog izkazujejo to, za nas nesrečno čast, da se v preobitem številu nastanjajo v naših deželah. Zopet je regnikolo podal nepobiten dokaz, da jih ni več možno trpeti med nami, in da je skrajni čas, da se kaj ukrene proti njih invaziji v naše kraje. Kakor je znanih, v Ameriki ne sprejmejo človeka, če nima pri sebi določene vsote denarja in če ni popolnoma zdrav: dovolj je, da je slep na eno oko, in ne dovolijo mu, da se v Ameriki izkrea. Kaj enakega, a ne v gmotnem in fizičnem, ampak v gmotnem in moralnem oziru bi trebalo ukreniti pri nas proti regnikolom. — A da preidemo k dogodku: V hiši št. 15 v ulici dei Carradori v Trstu stanuje družina Antona Malusa: oče in mati, sinek in hčerka Josipina, ki jej je sedaj 6 let. Predvečerašnjim popoldne sta si otroka igrala doma z žogo. Igraje jima je pa žoga padla skozi okno na dvorišče. Josipina je šla takoj na dvorišče po žogo, a dolgo časa je ni bilo nazaj. Slednjič se je vendar vsa objokana vrnila in materi, na vprašanje, zakaj da joče, povedala, da jo je, ko se je vračala v dvorišča, neki mož ustavljal, jo odvedel seboj v neko sobo v I. nadstropju, jej dal nekaj soldov in potem počel razne svinjarije. Pri tem je dekletce pokazalo materi 12 stotink, ki jih je bilo dobilo od onega živinčeta. Vsa prestrašena je mati preiskala hčerko in konštatovala, da je dekletce povedalo le prebrtko resnico. Ko je malo pozneje prišel domov njen mož, mu je žena povedala vso stvar. On je šel takoj v I. nadstropje in tam poizvedel, kdo da je bil oni — nečlovek. Lastnica stanovanja mu je povedala, da oddaja eno sobo nekemu natakarku. Povedala mu je tudi, da je ta že odšel od doma in kje da običajno večera, namreč nekeje v starem mestu. Malusa je šel takoj s hčerko in ženo iskat zločinca. Ni ga dolgo iskal: deklica sama ga je zagledala v neki ulici in ga takoj pokazala očetu. Ta je skočil k pokazanemu, mu pomolil na dlani pod nos onih 12 stotink in ga vprašal: »Poznate li teh šest soldov?« Oni je pa nato pobegnil, a Malusa jo je vdrl za njim. Ko ni mogel več bežati, se je bežeči zatekel v vežo neke hiše, a Malusa je bil takoj za njim ter mu je zopet pokazal onih 12 stotink ter mu ponovil vprašanje. Oni mu pa ni niti odgovoril. Nato je Malusa začel onega nabijati in ga je tudi ranil v desno ramo. Nato so prišli redarji, ki so odvedli oba na redarstveno stražnico. Tu je aretovani povedal, da je 26letni natakark Francesco Romano Colonna, doma iz Benetk. Zanikal je pa, da bi bil on kaj storil deklici. A ta je potrdila, da ji je ravno on dal onih 12 stotink in potem počenjal z njo svinjarije. Lastnica stanovanja, kjer je on stanoval, je pa povedala, da mu je ime Giovanni Altan in ne Colonna. — Pred redarstveno stražnico se je bila nabrala ogromna množica ljudi, ki so hoteli regnikola linčati. Policija je imela mnogo opraviti, da ga je ubranila pravični ljudski jezi.

Trgovina z dekleti. Tudi tu imajo posla regnikoli. Neki javni postrešček v Trstu — imenom Alojzij M. — je bil v trgovski zvezi z neko Cittoni, ki biva v Vidnu v Italiji in je lastnica neke tamošnje tolerančne hiše. Ta trgovska zveza je obstajala v tem: Alojzij M. je imel kakor postrešček priliko priti v dotiko s služkinjami. Tem se je izdajal za agenta neke velike posredovalnice za službe. Ko jih je imel kakih 5 ali 6, ki so se mu dale pregovoriti, je pa pisal Cittoniji v Vidnu, »naj pošlje po blago!« In ko je dobila tako pismo, je Cittonijeva poslala v Trst neko Franciško Del Val, svojo zaupnico in nadzornico svoje zloglasne hiše. In tej ženski je postrešček izročal blago, sestojede iz samih svežih kranjskih in kraških deklet, ki so slepo sledile volkulji, misleče, da jih popelje v boljše službe. A ko so bila dekleta v Vidnu, je bilo obema volkuljama lahko delo pridržati jih tam, ker sta jih namreč strašili s tem, da niso več doma v Avstriji, ampak v Italiji: če se ne podvržejo zahtevam, bodo najprej dolgo zaprte, a potem odvedene domov po izgonu. Nekatera, namreč pohlevnejša dekleta, ki so se dala laglje strahovati, je Cittonijeva pridržala v Vidnu. Ona dekleta, ki se niso dala tako kmalu ustrašiti, je pa Cittonijeva pošiljala dalje: v Florenco, v Milan, v Turin, v Genovo, v Rim, v Neapolj itd. — Slednjič je tržaška policija izvedela za postreščkovo trgovsko zvezo s Cittonijevoter je pred par dnevi aretovala postreščka in Franciško Del Val, ki je bila ravno prišla po blago v Trst. — Na policiji je pa bila te dni vložena ovadba še proti neki drugi ženski, stanujoči v Trstu v starem mestu. Ta je lovila 15 do 16letna, in celo še mlajša dekletca, jim plačevala za pi-jačo, jih vodila na sprehod in jih slednjič povabljala, naj gredo z njo obiskat nekega njenega sorodnika, ki je ukraan na nekem parniku. Par-

nik na katerem je bil ukraan sorodnik, je bil pa vedno tisti, ki je priplul v luko ravno tisti dan. Babnica je vedela, česa žele na parnikih po dolgi vožnji in da bo tam dobro opravila. Na parniku so deklice najprej napajali do pijanosti in potem... Trdi se, da je imela babnica mnogo klientov na vseh parnikih, ki prihajajo v tržaško luko.

— Kje koroškimi Nemcem ne mrzi slovenščina? Trgovinska zadruga v Beljaku združuje triletno trgovsko nadaljevalno šolo. Na občnem zboru je te dni interpeliral Wirth, kaj je s predlogom, ki ga je svoječasno stavil član Aichelberg, naj bi se namreč na imenovani šoli ustanovil tečaj za slovenščino. Občni zbor je pooblastil načelnika, da stopi zaradi ustanovitve takega tečaja takoj z ravnateljstvom šole v zvezo. Kar se za nemarja v ljudski šoli, se mora na domostovati za drag denar v tej šoli ker slovenščina je vendar neobhodno potrebna tudi na Koroškem za trgovce.

— Iz šolske službe. Provizoričen učitelj na deški šoli v Šmihelu pri Novem mestu g. Rudolf Knez je imenovan za provizoričnega učitelja in vodjo šole v Mihovcu.

— Učiteljske vesti na Koroškem. Podučiteljske službe so dobili absolventje celovškega učiteljskega: K. Doberšek v Podgorju, Albin Jamnik v St. Lenartu v Lav. dolini, Pavel Krulc v Kotlah, Rud. Potočnik v Djeksah in Pavla Lesjak v Mohličah.

Češki pozdrav notranjskim Sokolom. »Česká Obce Sokolská« je poslala o priliki I. zleta notranjskih sokolskih društev v Logatec sledeče pismo, iz katerega se jasno vidi, kakšne simpatije goji do nas češko Sokolstvo: Dragi bratje: Predsedništvo »České Obce Sokolské« se vam zahvaljuje, dragi bratje, za ljubeznivo in cenjeno povabilo na Vaš zlet v Logatec in pozdravlja kar najiskrenejše današnji Vaš nastop. V tem za Vas radostnem trenutku smo v duhu pri Vas, veseleč se z Vami krasnih uspehov, katere je dosegla Vaša župa in nje izborni članstvo v svojem stremljenju, navdušeni vztrajnosti in odkritosrčni ljubezni k sokolski stvari. Naj ta Vaša prireditel vzbudi ljudstvo k pomlajenemu delu, ki se bo osvežilo v prosepah prostosti in svobode naroda in celokupnega Slovanstva, a praporu sokolskemu se naj pridružijo i ti, ki so ostali dosedaj izven sokolskega tabora. Naprej torej za veliko in krasno našo nalogo, višje in vedno naprej k vzvišenim našim ciljem. Razvoju slovenskega in slovanskega Sokolstva na jugu želimo iz srca popolnega uspeha! Bratsko Vas pozdravljamo: Na zdar: V slovenski Pragi, dne 8. maj. srpana 1908. Za predsedništvo »České Obce Sokolské« dr. Scheiner, starosta; dr. Urban, tajnik.

Kupujte vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda! To je še toliko večja dolžnost, odkar so pristašili klerikalci na dan s svojimi »katoliškimi« vžigalicami, katerih dobiček ne pojde res za obmejne Slovence, ampak v klerikalne namene. Te vžigalice so narejene nalašč za to, da bi se škodovalo družbi sv. Cirila in Metoda. Družba pa ne sme trpeti škode, zato kupujemo vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda ter ogibajmo se vžigalic klerikalne stranke, v politične namene pripravljenih.

Kako obvarujemo našo deco jetike? Razprava »o boju proti jetiki, osobito z cizrom na našo mladino in na razmere v šolah«, ki je izšla v »Domačem ognjišču«, je daleč deželno pomožno društvo za bolne na pljučih ponatisnilo pod gorenjim naslovom in je po en izvod vpslalo vsaki ljudski šoli na Kranjskem. Brošuro pa je dobiti tudi v knjigarnah in sicer pa za 40 v izvod. Namenjena je v prvi vrsti našim ženam in materam, ki bodo iz nje razvidele, kaka nevarnost preti že dojenčcem in otrokom v prvih otroških letih, če se z njimi pravilno ne ravna. Brošura nam podaja natančna navodila, kako obvarujemo našo deco jetike, sploh pa je iz nje posneti marsikak koristen nasvet glede odgoje otrok vobče, zaradi česar jo najtopleje priporočamo.

Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih. Društvo so pristopili: občini Budanje in Košana kot podpornici, občine Ilirska Bistrica, Zagorje, Gornji Vrem, Dolenja vas, Trnovo, St. Vid, Bukovje in župni urad Vipava pa kot društveniki. Razen tega je o. kr. okrajno glavarstvo v Postojni pridobilo obilo novih društvenikov.

Prestovoljno službujoči podčastniki tukajšnje garnizije prirede v soboto, dne 18. t. m. ob lepem vremenu na vrtu, sicer pa v veliki dvorani hotela »Union« družbinski večer spojen z muzikalnim in komičnim predavanjem, šaljivo pošto itd. Začetek ob 8. Vstop prost. Prijatelji in znanci se tem potom vlnudno vabijo.

Petindvajsetletnica prvega slovenskega pevskoga društva »Lira«

V Kamniku se bo vrnila dva dneva, 15. in 16. avgusta, zato, ker se hoče drugi dan, t. j. 16. nuditi došlim gostom ugodna prilika, da poletne na bližnje kamniške planine. V to svrhu je stopila „Lira“ v dogovor s planinskimi društvom, katerega člani bodo goste, ki nameravajo poleteti v krasno kamniško Bistrico, na Sedlo itd. rade volje popeljali na najzanimivejše točke kamniških planin. Tudi vsa „Lira“ gre s gosti isti dan v Bistrico. V sled tega bode odmevalo med gorami veselih pesmi, kakor še nikdar. Pevska družstva, ki še svoje udeležbe niso priglasila, opozarjamo ponovno, da se čim prej zglase, ker je čas slavnosti kmalu tu in oskrbeti je že mnogo. Prosimo tudi, naj se pevska družstva kolikor mogoče slavnosti udeležijo korporativno in ne samo po deputacijah, da bode imela slavnost tudi res slavnostno lice.

Zdravstveni okrožni zastop kamniški. Pri večerajšnji volitvi v zdravstveno okrožni zastop kamniški sta bila izvoljena kot načelnik gosp. E. J. A. n. e. i. ž. g. graščak na Perovem (soglasno) in kot njega namestnik g. I. v. a. n. T. e. r. p. i. n. o., posestnik in gostilničar v Kamniku.

Za našo šolsko družbo. Gosp. brivec R. A. n. d. e. r. w. a. l. d. v. C. e. l. j. u. je obljubil, da bo kolkoval vsako naročilnico (abonnement-listek) z 10 narodnimi kolki. Cena naročilnici se bo torej zvišala za 20 vin. To je narodni davek, ki ga gotovo vsakdo brez skrbi prevzame. Priporočamo ta vrli čin v posnemanje!

„Sokol“ v Trziču. Na veselico telovadnega društva „Sokol“ v Trziču, ki bo v nedeljo, 19. t. m., v Pristavi pri Trziču, kličemo posebno one rojake, ki ne poznajo Trziča in njegove soseskine. Nova železnica je potegnila takorekoč zagrinjalo spred teh krajev. Trzič slovi že dolgo na daleč po svojem usnjarstvu, čevljarstvu in kovarstvu. Njegova okolica pa bo šele zaslovela in to po svojih naravnih krasotah. Dolini Šentanska in Šentkatarinska sta planinski dolini. Prekrasen je zlasti Lom, ki se razteza za Kokočnico in Storžičem. Trzič postane v kratkem izletišče na Košuto, Bagunjščico, Zelenico, Vrtačo, Stol in druge Karavanke kakor tudi na Storžič in bližnje Kamniške planine. Kdor si hoče ogledati Šentansko dolino in Dolžanov most v Šentkatarinski dolini, naj se odpelje iz Ljubljane z vlakom, ki odide po sedmi uri zjutraj. Nova železnica bo odprla torej vrata izpred Trziča in njegove okolice prinašajoča obema velike koristi, pa tudi povečujoča nevarnost za dostojno slovensko last teh tako krasno in bogato obdarjenih krajev. Zato pa je dolžnost slehernega Slovenca, da pomaga postaviti tržičkemu „Sokolu“ telovadnico, v kateri naj zrastejo borilo za slovenstvo, katero daje tem krajem šele pravo lepoto in vrednost. V doseg tega lepega namena, kateri mora mikati vsakega Slovenca, pa naj velja za nedeljo, 19. t. m., geslo: v Trzič. Na zdar!

V korist pogorelcem na Bledu se priredi dne 19. julija t. l. veselica in Ivančiči gorici pri Zatičini v gostilni „pri Gustelnu“ (blizu kolodvora). Na sporedu je petje, igra „Stric Jaka“, čaranje, srečolov, prosta zabava. Začetek ob polu 4. popoldne. Vstopnina 40 vinarjev. Preplačila se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi odbor.

Profesor gosp. Anton Kosi v Celju stopi — kakor poroča celjski „Narodni list“ — v pokoj. Mož je kot rojak od Sv. Tomaža pri Ormožu bil ves čas trden in zvest narodnjak. Dve leti je služboval v Gradcu, zdaj pa že 29 let v Celju, in sicer prej na višji, od ustanovitve takozvane slovenske nižje gimnazije pa na tej. Z narodnim življenjem celjskega Slovenstva je bil vedno v najožji stiki. Mnogoštevilni dijaki, ki so ga imeli za profesorja, se ga ob tej priliki hvaležno spominjajo kot dobrega učitelja ter mu želijo, da bi dobo počitka zdrav in krepak mnogo let užival.

Križi in težave! Nemški sulferrajn je obljubil, kakor smo poročali, 100.000 kronic za nemško šolo v Galiciji pri Celju pod pogojem, da da približno isto vsoto tudi mesto Celje. Ker pa imajo v Celju vedno suhe kase, se pač iz tega ne bo kmalu kaj skuhalo. To so pogruntali tudi ata Orng v Ptuj, pa so šli prosit vodstvo sulferrajna, naj da to vsoto Ptujčanom, ki so tudi siromaki. V sled tega strašna jeza med celjskimi Nemci. In renegatska časopisa „Deutsche Wacht“ v Celju in „Marburger Zeitung“ v Mariboru sta se začela zaletavati drug v drugega ter se z vsoto resnostjo pripraviti, ali so v Gaberjih Nemci ali ne. Tako sami ne vedo, kaj pravzaprav hočejo in se obnašajo kakor otroci, naša slavna vlada pa jim liže pete!

Električna železnica Trst-Tržič Iz Trsta se namerava zgraditi električna železnica v Trzič na Primorskem. Imela bo dvojen tir. Z gradnjo upajo biti gotovi do leta 1910. Vožnja iz enega kraja v dru-

gega bo trajala le pol ure, ker bodo vozovi vozili kot brzovalci. Ko bo končana ta proga jo nameravajo podaljšati do Gradeča.

Na Predelu ima gostilno član sl. planinskega društva gosp. Ludovik Bugarin, rodom Srb; sl. plan. društvo opozarja svoje člane nanj; obiskovalci Predela in Mangartake skupine so že davno pogrešali narodne gostilne na Predelu.

Smrtna nesreča v šali. V Kosminoih pri Ptuj, sta se napila Anton Vavpotič in Andrej Predikaka. Kar je slednji stopil k Vavpotiču, hotel mu ponagajati. Ta ga je sunil od sebe, da je padel znak in si ubil črepinjo ter umrl v dveh dneh. Vavpotič je bil obsojen na 4 tedne ječe.

Na veliki gimnaziji v Sušaku so napravili maturo sledeči Slovenci: Emil Domicelj, Martin Jaro in Matej Šmalc (z odliko).

Priznanje. Nadučitelj v Brezovici g. Karl Benedik in učitelj o. g. I. v. a. n. Z. u. p. a. n. e. o. v. Fara vasi sta dobila remunericijo od naučnega ministrstva za vneto gojenje cerkvene glasbe.

Čebelarški shod v Lohi pri Zagorju ob Savi se vrši 19. t. m. ob 3. popoldne pri g. A. Ašiču. Na shodu bo predaval gosp. A. Likozar, nadučitelj kot zastopnik osr. čebelarškega društva iz Ljubljane. Pričakovati je obile udeležbe.

„Sokol“ v Ptuj se snuje. Mladenci že pridno telovadijo. Nemoje in nemškutarje to silno bode, češ, da je v nevarnosti narodnostni mir! Da, da, Nemci so zadovoljni, če smo Slovenci lepo mirni, dočim oni delajo na naše raznarodovanje.

V prst je ugriznil. 29letni posestnik Franc Stibero v Lahoncu pri Ptuj in Ana Hanžič sta se sprla in stepala, ker je ženska dala Stiberčevi ženi denarnico, ki je njemu padla na tla. Pri pretepu je Stiber ugriznil nasprotnico v prst in ga ni preje izpustil, da ga je Hanžič z vsilo silo stisnil za nos. Obsojen je bil na 6 mesecev ječe.

Izseljevanje v Ameriko pomenja vsled denarne krize tako, da je sklenila združena avstrijska parobrodna družba (poprej Cosulich) pet svojih največjih parnikov za prekomorski promet popolnoma raztoriniti. **Sneg** je zapadel v sredo ponoči po vseh višjih gorah Gorenjske in Koroške.

Državna subvencija. Lokalni odbor za potovalni pouk v plehtarstvu in vrbovaji v Dolu in Dolskem je dobil 200 K državne podpore.

Novo sokolsko društvo. V Ajdovščini na Goriškem se ustanovi sokolsko društvo. Ustanovni občni zbor bo v nedeljo.

Mature na gimnaziji v Gorici je napravil tudi Slovenec Milan Brajda iz Gorice.

Nogo je zdobil voz 50letnemu Josipu Pavletiču iz Št. Andreža na Goriškem.

Nesreča. V Mirnu na Goriškem je padel v kamnolomu 4 m globoko 60letni Franc Marušič iz Orehovlj in se tako poškodoval, da je moral v bolnišnico.

Častniki ob mejl. V Červinjan na Goriškem ob italijanski meji prihajajo jako pogostoma častniki raznih strok na poučno potovanje. Te dni se je mudilo tam 20 honvedskih častnikov.

Tatinska postrežnica. V Trstu je 23letna Dominika Collino iz Benek pokradla Leopoldu Gattiju za več tisoč kron zlatnine in srebrnine in jo prodala pod ceno. Zaprl so jo kakor tudi njenega moža.

Dva brata sta utonila v Dravi pri Žvabeku na Koroškem.

Ustrelil se je v Celovcu bivši gostilničar Norbet Trebelsberger. Vzrok slabe gmotne razmere.

Občinski zastop trga Šmarje je v svoji zadnji seji sklenil ostro resolucijo zoper drzne napade „Slov. Gospodarja“ na gosp. župana Ferlina.

Nesreča. V sredo sta posestnika Anton Mehle in Ivan Janežič iz Dolenje Slivnice podirala drevesa v gozdu. V sled hude burje se je odlomila suha veja z drevesa in padla s tako silo in tako nesrečno na Mehleta, da je večeraj umrl.

Ogenj. V noči na četrtek je med hudo nevihto udarila strela v pod posestnika Jožefa Uhana v Gornji Dobravi pri Trebnjem in ga vžgala. Bil je takoj ves v ognju kakor tudi bližnji kozolec, ki je bil napoljen z žitom. Dasi je prihitela takoj požarna bramba iz Velike Loke, se vendar ni dalo nič rešiti. Zgorelo je 15 voz sena, žito v kozolcu in več gospodarskih strojev. Škode je 8000 K, zavarovalnina pa znaša samo 2800 K.

Okoli 50.000 krom se izda, kakor zatrjuje neki strokovnjak, na Sp. Štajerskem vsako leto za različna slikarska dela. In koliko pride od tega na slovenske slikarje?

V avdijonci pri Becku na Plevni pri Gotovljah je bilo minulo nedeljo 21 kmetov iz Zalca in Gotovelj, ki so ministrskemu predsedniku razložili,

v kaki bedi je Savinska dolina. Beck jih je prijasno sprejel in obljubil, da bo storil za Savinsko dolino, kar bo mogel.

Pri dijaških izgrelih v Ljubnem niso bili udeleženci le Poljaki, temuč akademiki vseh narodnosti. Popolnoči je namreč nekdo na mestnem trgu ustrelil s revolverjem. Ker so bili takrat na ulicah le štirje poljski akademiki jih je policija povabila v stražnico, da se legitimirajo. Takoj so zadržali po celem mestu klici: „Burschen heraus!“ Kmalu se je zbralo pred mestno hišo nad 200 dijakov rasnih narodnosti, ki so s silo vdrli v stražnico. Policijski nadzornik je dal zapreti vrata ter proglasil 60 dijakov za aretovane. Zaprti dijaki so začeli vse demolirati, a zunanji so naskočili okna in vrata ter jih rasbili. Dasi so na županov ukaz vse dijake, ko so se legitimirali, izpustili, vendar so razsajali in rasbijali pred mestno hišo do solnčnega dne. Občinski svet je naročil v izredni seji županu, da ovadi vse znane demonstrante sodišču, a policiji se je naročilo, da mora v bodoče v enakih slučajih nastopati z vso strogostjo.

Zivi avtomobil. V nedeljo teden se je odpeljala iz Zagreba majhna družba z avtomobilom v krasno Dobravo pri Maksimiru. Tu se je ta družba prav imenitno zabavala. Izvrstno se je jedlo in pilo, končno so se pa vrstile zdravice, pri katerih vsaki je bilo treba spiti „eks“. Šofer je bil tako nadelan, da ni mogel pri vrtniti prav nič ravnati avtomobila, ampak se je zleknil kar požež po vozu. Vodil je avtomobil sam lastnik, ki pa tudi ni bil dosti boljši od šoferja. Bila je že gosta tema, ko so se odpeljali veseljaki domov. Nekaj časa so vriskali, kmalu so se pa zazibale njih glave in ko je vodja in lastnik avtomobila pogledal po njih, dremali so vsi. Posmejale se jim je, toda par trenutkov pozneje je tudi njega obvladala trudnost vsled požitih dobrot in hladnega zraka. Na pol je gledal in še to po silo. Ni se mogel več premagovati: zadremal je tudi on tako sladko, kot bi bil doma v perncah ob strani ljube ženice. Avtomobil je pa drvil dalje čisto svojevolično, butnil zdaj v en grm, zdaj v drugega, potem je ubral čez polje in travnike, toda družba se ni zbudila iz trdnega spanja. Kar se eden izmed nje zbudi, čuteč mokroto po sebi. „Kiša pada!“ zakliče. V tem se zbudi drugi, ki je bil tudi že ves moker: „Em smo v Savi!“ Res so bili. Avtomobil je v svoji razboritosti zavozil v vodo, kjer je obstal. Mrzel tuš je deloval na izletnike, da so se takoj streznili. Dasi vsi mokri, so bili dobre volje in dovtipi so padali, kot bi tresel medne hruške. Dva izmed njih sta takoj odšla v skoraj dve uri oddaljeno vas po vole, da bi izvlekli avtomobil iz vode, ostali so pa varovali avtomobil. Nekaj časa so stali ob obali, kmalu se jim je pa to zdelo zoperno, zato so si poiskali pravi praven kraj, se tam usedli in jeli prazniti steklenice, ki so bile napolnjene z vinom in ki so jih vzeli seboj v Dobravo. Spraznili so ravno zadnjo, ko sta se onadva vrnila s tremi kmeti in štirimi pari konj, ki so jih dobili „na posodo“ za dobro odškodnino. Kakšen strah pa nastane med vsemi izletniki, ko avtomobila ni bilo nikjer. Ko so namreč vsi odšli iz njega, je postal lahak, da ga je voda vzdignila in sčasoma odnesla. Zastonj je bilo vse iskanje, avtomobila ni bilo nikjer. K tej nesreči se je pridružilo še drugo zlo. Kmetje so mislili, da jih je mestna gospoda navlekla, zato so začeli rogoviliti in kleti in skoraj da ni prišlo do pretepa. V tem se je jelo daniti, in izletniki so v svojo srečo opazili avtomobil, ki je tičal prihuljeno pod vrbo ob obrežju. Ko so se Zagrebčani vsedli vanj, so si svečano obljubili, da ne pojdejo nikdar več z avtomobilom v Dobravo.

Zdravniki in bolnišnice v avstrijskih kronovinah. Ravnokar izdani statistični podatki statistične centralne komisije o bolnišnicah in zdravnikih v posameznih kronovinah Avstrije leta 1907 so kaj zanimivi. V 239 javnih bolnišnicah s 35.883 posteljami je bilo 461.635 bolnikov oskrbovanih, v 475 privatnih bolnišnicah s 15.643 posteljami pa 129.431 bolnikov. Ena bolniška postelja pride na 1262 prebivalcev v Galiciji, na 1101 v Dalmaciji, na 1011 v Bukovini, na 346 na Nižje Avstrijskem z Dunajem vred in na 111 v Trstu in okolici. Za jetiko je umrlo v Galiciji 25.552, na Češkem 22.068, na Nižje Avstrijskem 10.798 (od teh 3007 v bolnišnicah), na Moravskem 9713, na Štajerskem 3626 bolnikov. Le 11,1% vseh smrtnih slučajev vsled jetike je bilo v bolnišnicah. Ta povprečnost ne velja za nekatere dežele. V Trstu je umrlo za jetiko v bolnišnicah 38,9%, na Nižje Avstrijskem 27,8%, na Solnograškem 18,1%. Bilo je 32 javnih in 9 privatnih blaznic, v katerih se je oskrbovalo 28.679 blaznic. Od teh jih je bilo oskravljenih odpuščenih 2069, 2816 jih je pa umrlo. Rasen

v blaznicah je bilo 17.797 bolnikov t. j. blaznikov, potem 17.970 kretenov, 4315 v Galiciji, 2375 na Štajerskem, 2144 na Češkem, 1926 na Moravskem. V 18 porodnišnicah se je oskrbovalo 24.769 mater in 20.563 otrok. Bilo je 263 zdravilišč s 410.379 gosti. Češka ima 35 zdravilišč, Tirolska 81. Zadnja so deloma klimatična poletna in zim. zdravilišča, deloma kopalnišča. Nameščen doktor vsega zdravilstva je bil 6701, nenameneščenih je pa bilo 4232. Ranocelnikov je bilo nameščenih 492, nenameneščenih pa 227. En zdravnik je prišel na 656 prebivalcev na Dunaju in na 982 na Nižje Avstrijskem, na 838 v Lincu in na 2593 na Gornje Avstrijskem, na 724 v Solnogradu in na 2009 na Solnograškem, na 485 v Gradcu in na 2238 na Štajerskem, na 551 v Celovcu in na 2750 na Koroškem, na 871 v Ljubljani in na 5106 na Kranjskem, na 1031 v Trstu in okolici, na 1076 v Gorici in na 4201 na Goriškem in Gradiščanskem, na 1717 v Rovinju in na 2765 v Istri, na 419 v Inomostu in na 1659 na Tirolskem, na 2393 v Bludenou in na 1865 na Predarlškem, na 253 v Pragi in na 2122 na Češkem, na 635 v Brnu in na 2885 na Moravskem, na 647 v Opavi in na 316 v Šleziji, na 472 v Lvovu in na 5347 v Galiciji, na 1115 v Črnovicah in na 5151 v Bukovini, na 9620 v Benkovcu in na 4108 v Dalmaciji.

Preprečena nesreča. Včeraj dopoldne je vozil drvar Ferdinand Zupančič na Poljanski cesti v neko hišo drva in je nazaj grede posadil na voziček nekega dečka ter ga pripeljal naglo na ulico. V tem trenutku pa je pripeljal mimo električni voz, ki je zadel v voziček in ga preobrnil. Voznik je voz takoj ustavil in s tem preprečil nadaljno nesrečo. K sreči se tudi deček ni poškodoval.

Povezil je včeraj zvečer na Sv. Petra cesti nek vojak s kolesom čevljarkega mojstra Avgusta Mateta, kateri je zadobil na obrazu in rokah lahke telesne poškodbe. Vojak se je s poškodovancem takoj poravnal.

„Društvena godba ljubljanska“ koncertuje danes pri večerni predstavi „The Elite Biograf“ na vrtu hotela pri „Maliču“. Začetek ob 8. zvečer.

Šolska izvestja.

Meščanska šola v Krškem — trirazredna z enoletnim učnim tečajem (četrti razred) — je imela v preteklem šolskem letu 118 učencev, in sicer 66 iz Kranjske, 40 iz Štajerske in 12 iz drugih kronovin. Učni cilj je doseglo 100, zaostalo pa 18 učencev. Poleg ravnatelja so poučevali na zavodu: dva strokovna in dva časna učitelja. Šolsko izvestje je nemško-slovensko.

Meščanska šola v Postojni je imela v preteklem šolskem letu prva dva razreda ter je bilo v I. razredu 29, v II. pa 27 učencev. Jeseni se odprli III. razred. Poleg ravnatelja sta poučevala še dva učitelja ondotne ljudske šole kot suplenta.

Drobne novice.

— **Roparski umor.** V gozdu pri Inomostu sta mlada italijanska delavca Piatesi in Giori umorila in oropala zdravnika vdovo Emo Krečy.

— **Obravnava proti knezu Eulenburgu** se je včeraj nadaljevala v bolnišnici. Knez je med obravnavo ležal slečen v postelji, a ker je bil tako slab, da je jedva govoril, se je obravnava kmalu prekinila.

— **Zrakoplov grofa Zeppelina** bo popravljen in s plinom napolnjen v 14 dneh.

— **Pri eksploziji v rudniku v Borbecku** je bilo 11 rudarjev ubitih, 8 pa hudo ranjenih.

— **Subonska kuga** razsaja na Azorskih otokih. Ker se je nedavno tem ustavilo nemško brodovje, nevedoč za kugo, boje se sedaj na Nemškem, da prinese mornarji bacile domov.

— **Kaj je v „kulturalni“ Nemčiji še vse mogoče.** V Brunšviku so obsodili „čudodelnega doktorja“ K. Albrechta v triletno ječo, ker je prodajal za visoke cene na debelo zdravilo iz — krvi obglavljenih zločincev. Odjemalce je imel tudi v takozvanih boljših krogih.

— **Parni hotel se je razpočil** v tovarni Welles v Sopronu ter sta bila ubita dva delavca.

— **Velik gozdni požar.** V komitatu Zala so popolnoma pogoreli obsežni gozdovi grofa Festetiča in kneza Esterhazyja.

Razne stvari.

* Strupene gobe. Na čem spoznaš strupeno gobo? 1. Mlečnato gobo smatraj vedno za strupeno. 2. Strupene gobe imajo zoprn duh, posebno ako jih zmečkaš. 3. Če prelomiš zdravju škodljivo gobo ali kar je še boljše, jo z nožem prerežeš, postane navadno (a ne vedno) prereza mo-

drikasta. 4. Ako vzameš košček strupene gobe v usta in ga malo požvečiš — seveda tako, da nič ne požreš — boš čutil, da te bo na jeziku peklo in srbelo. 5. Starih, puhlih in trhljih gob ne vzemi. Najbolj nevarna je mušnica, ki jo pač vsakdo pozna.

* **Clevelandova vdova** dobi pokojnino. Najbrž bode kongres vdovi umrlega bivšega predsednika Clevelanda dovolil 5000 dolarjev letne pokojnine, kakor jo je prisodil vdovi bivšega predsednika Garfielda, ki dobiva že od leta 1882. letnih 5000 dolarjev. Mrs. Harrison, edina še živeča soproga bivšega predsednika poleg Garfieldove in Clevelandove ne dobiva nobene pokojnine, ker se je poročila s Harrisonom šele potem, ko slednji ni bil več predsednik. Kongres je leta 1882. določil, da se iste žene opravičene do pokojnine 5000 dolarjev na leto, ki so bile poročene z možni že v dobi njih predsedovanja.

* **Podmorski kabel skozi Črno morje.** »Svjet« poroča: Te dni so prišli v Sofijo iz Rusije štirje delegatje ruske vlade z Nagusom, da se dogovore z bolgarsko vlado zaradi polaganja podmorskega kabla skozi Črno morje, da se dobi na ta način direktna zveza med Bolgarijo in Rusijo. Kabel bo namreč vezal Odeso z Varnom. Dosedaj pogajanja še niso imela uspeha, vendar na Bolgarskem trdno upajo, da se ta projekt izvrši, ki bo posebno velike važnosti za rusko-bolgarsko trgovino.

* **Po 18 letih prvokrat trezen.** Železno naravo mora imeti neki mož v Manchesteru, ki je bil poklican pred policijsko sodišče, ker se ni brigal za ženo in otroke. Pri tej priliki se je izkazalo, da ta častiti rodbinski oče v 18 letih še enkrat ni bil trezen. Da bi ga vsaj za nekaj časa streznili, so ga poslali za 4 mesece v ječo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj 17. julija. Zbornica je polna. Seja se je pričela že ob 10. Najprej so ministri odgovarjali na razne interpelacije, potem se je nadaljevalo drugo branje o zakonu glede zboljšanja plač državnim slugam.

Jugoslovanski podpredsednik.

Dunaj 17. julija. Izvolitev posl. Pogačnika za podpredsednika je postala zelo dvomljiva. Uprli so se posebno klerikalni Italijani in Rumuni. Posl. dr. Susteršič je namreč proglasil Pogačnika za kandidata, ne da bi vprašal za mnenje Slovence in Hrvat, ki niso v njegovem klubu, zanašali se je na pomoč kršč. socialcev. Danes so imeli v tej stvari skupno konferenco Slovenci, Hrvatje, Rumuni, Italijani in Malorusi, toda konferenca je bila brezuspešna. Susteršič vtraja pri Pogačnikovi kandidaturi. Malorusi kandidirajo Italijana Conoija ter predlagajo, naj bo prvo leto podpredsednik manjših strank Italijan, drugo leto Malorus, tretje leto Hrvat, četrto leto Slovenec, peto Romun. — Ker se med strankami ni doseglo sporazumljenje, razide se zbornica na počitnice, ne da bi izvolila pomnoženo predsedstvo.

Klubova konferenca.

Dunaj 17. julija. Za danes ob 4. je sklicana seja klubovih načelnikov, da poravnajo spor med manjšimi strankami zaradi petega podpredsednika. Vendar ni dosti upanja, da bi se že danes doseglo sporazumljenje. **Tržaško slovensko šolsko vprašanje.**

Trst 17. julija. Poslanca dvorni svetnik Ploj in dr. Rybář sta včeraj intervenirala pri ministrskem predsedniku baronu Becku radi tržaške slovenske šole. Dobila sta zadovoljujoča pojasnila.

Češki župan v Trstu.

Dunaj 17. julija. Praški župan dr. Groš je prišel s podžupanoma na Dunaj, odkoder se odpeljejo v Trst k poskušni vožnji novega parnika „Praga“.

Vseslovanski kongras v Pragi.

Praga, 17. julija. Pri večerajšnjem banketu, ki ga je priredila mestna občina slovenskim delegatom je župan dr. Groš prisrčno in navdušeno pozdravil drage goste ter izražal upanje, da bo pomenil kongres preobrat v političnem in gospodarskem življenju vseh Slovanov. Rus Maklakov je proslavljal slovensko solidarnost ter prorokoval složno slovensko delo na vseh poljih gospodarske in kulturnega napredka. Dr. Matuš je rekel, da je konec 20. stoletja posvečen slovenski ideji, ker se mora v najkrajšem času doseči zblizanje vseh slovenskih plemen brez ozira na drž. obliko in vero. Poljak Bobrzynski je napil rusko-poljski slogi.

Nemčija vzemirjena.

Berolin, 17. julija. Z velikim nemirrom opazujejo vojaški krogi velike

angleške pomorske vaje, ki so se pričele danes. Pokazalo se je namreč, da se je na Angleškem oficijozno nalašč napačno govorilo o stanju vojne mornarice, zakaj v resnici je angleško brodogradnja v zvezi s najmodernejšimi tipami. Na vajah je videti 60 torpedovk, celo vrsto novih torpednih razdiralk, podmorskih čolnov itd.

Eulenburova afeta.
Berlin, 17. julija. Danes ob 11 uri dop. se je obravnavala proti knezu Eulenburoju na predlog višjega drž. pravdnika odgodila. Preiskava ostane pravomočna, a nadaljevala se bo obravnavanje v kakih 8 dneh. Knez Eulenburo je protestiral proti odgoditvi z jokavim glasom, češ, da se bo zaprl nad njim grob, ne da bi se mogel oprati velikega madeža, ki bo ostal na njegovem potomstvu.

Portugalska civilna lista.
Lizabona, 17. julija. Zbornica je sicer dovolila civilno listo, toda tako pristriženo, da ima le kralj pravico do nje.

Vojaški zrakoplovi v Ameriki.
London, 17. julija. Vojni minister Zedinjenih držav bo zahteval v svojem letnem poročilu od kongresa 1 milijon dolarjev za obrežno obrambo in za vojaške zrakoplove. Ustanovi se 6 zrakoplovnih postaj v raznih velikih mestih.

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.
 Uradni kurzi dan. borze 16. julija 1908.

Nelobozni papirji.	Dinar	Blago
4 1/2% majska renta	96 70	96 90
4 1/2% srebrna renta	99 0	99 30
4 1/2% avstr. krona renta	96 85	97 00
4 1/2% zлата	116 25	116 45
4 1/2% ogrska krona renta	93 -	93 20
4 1/2% zлата	111 10	111 30
4 1/2% posojilo dež. Kranjske	97 75	98 75
4 1/2% posojilo mesta Spiljet	100 10	101 10
4 1/2% Zadar	99 20	100 20
4 1/2% bos.-herc. železniško posojilo 1902	98 80	99 75
4 1/2% češka dež. banka k. o.	97 95	98 25
4 1/2% z. o.	97 15	98 15
4 1/2% zast. pisma gal. dež. hipotekne banke	109 76	110 25
4 1/2% pešt. kom. k. o. s 10% pr.	104 -	105 -
4 1/2% zast. pisma Innerst. hranilnice	98 50	99 50
4 1/2% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	98 25	99 25
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	98 50	99 50
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železn. d. dr.	98 -	99 -
4 1/2% obl. češke ind. banke	99 75	100 75
4 1/2% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99 90	-
4 1/2% prior. dolenskih žel.	98 -	99 -
3 1/2% prior. juž. žel. kup. 1/2%	276 10	278 10
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o.	99 -	100 -
Srečke.		
Srečke od l. 1860 1/2	151 90	153 90
od l. 1864	261 -	265 -
tziske	142 -	146 -
zem. kred. I. emisije	266 85	272 85
II.	258 -	264 -
ogrske hip. banke	236 50	242 50
srbske a frs. 100 -	100 -	106 -
turške	185 75	186 75
Basilika srečke	19 90	21 90
Kreditne	475 -	485 -
Inomoške	108 -	118 -
Krakovske	111 -	121 -
Ljubljanske	60 60	66 60
Avstr. rdeč. križa	50 40	54 40
Ogr.	25 90	27 90
Rudolfove	67 50	71 50
Salcburške	187 25	188 25
Dunajske kom.	492 -	502 -
Dejnice.		
Južne železnice	118 -	119 10
Državne železnice	696 25	697 25
Avstr.-ogrske bančne dejn.	1741 -	175 -
Avstr. kreditne banke	619 -	620 -
Ogrske	737 -	738 -
Zivnostenske	238 25	238 75
Premogokop v Mostu (Briz)	705 -	710 -
Alpine montan	668 50	669 50
Praške žel. ind. dr.	2695 -	2703 -
Rima-Murányi	549 -	550 -
Trboveljske prem. družbe	261 -	262 -
Avstr. orožne tov. družbe	540 -	544 -
Češke sladkorne družbe	170 50	172 50
Valute.		
C. kr. cekin	11 33	11 36
20 franki	19 09	19 11
20 marke	23 48	23 53
Soverajns	23 95	23 99
Marke	117 47	117 67
Laški bankovci	95 90	95 90
Rublji	2 51	2 52
Dolarji	4 80	5 -

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 17. julija 1908.
 Termin.

Pšenica za oktober	za 50 kg K	11 16
Rž za oktober	za 50 kg K	9 40
Koruza za julij	za 50 kg K	7 67
za avgust	za 50 kg K	7 67
za maj 1909	za 50 kg K	7 38
Oves za oktober	za 50 kg K	8 40

Efektiv.
 5-10 vin. višje.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 206. Srednji srčni tlak 756.9 mm.

Julija	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebe
15.	9. zv.	733.9	17.6	brezvetr. del. jasno	
16.	7. zj.	736.3	14.3	sr. jug obl. oblačno	
	2. pop.	736.0	23.4	sr. jvzhod pol. obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 185.9, norm. 19.8. Padavina v 24 urah 11.7. Opolnoči močna nevihta.

Slovenca in Slovenke! Ne zablite družbe sv. Cirila in Metoda!

Učiteljska tiskarna v Ljubljani sprejme takoj **raznašalca.**
 Zahteva se kavelja. 2476 1

10.000 parov čevljev!
 4 pari čevljev samo K 6-50.
 Vseled ugodnega ogromnega nakupa se odda za to nizko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove s močno zbitimi podplati, najnovejša oblika, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih.
 Vsi 4 pari samo K 6-50.
 Za naročitev zadostuje dolgot. 2461
 Razpošiljanje po povzetju.
 Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31.
 Neugajajoče rad samenjam.

Sprejmejo se v stalno službo v Ljubljani:

Izurjen korespondent
 ob enem dober kalkulacant, dalje **skladiščnik in več pomočnikov**
 Ozira se samo na ponudbe onih, ki so v železniški stroki res izurjeni in vojašine prosti.
 Ponudbe pod „Železninar“ na uprav. „Slov. Naroda“ 2467-1

Samo 6 dni
Havre-New York
 Francoske prekomorske družbe.
 Edina najkrajša črta čez **Bazel, Pariz, Havre v Ameriko.**
 Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine **samo** 349 24
Ed. Šmarda
 oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana
 v novi hiši „Kmetijske posejilnice“, nasproti gostilne pri „Figovu“.

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1908. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
 5-50 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica, d. ž., Trst c. kr. drž. žel. (ob nedeljah in praznikih do Trbiža).
 7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Področje, Celovec, Praga.
 7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
 9-26 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Področje) Celovec, Praga.
 11-38 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področje) Celovec.
 1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
 3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področje) Celovec, Praga.
 7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
 7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Področje) Celovec, Praga.
 10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Področje).
Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:
 7-28 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
 2-05 popoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.
 7-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
 10-50 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Sprejme se priden in pošten deček kot

učenec
 v trgovino s špecerijskim in mesnim blagom.
 Ponudbe je pošiljati na L. Remio, Ljubljana, Štefje ulice 15. 2464-1

Prodajalka učenka
 in
 za papirnatu stroko se sprejmeta takoj pri Fr. Iglju v Ljubljani, Mestni trg št. 11. 2472-1

NARODNA KNJIGARNA
 Jurčičev trg 3
 priporoča
 svojo bogato zalogo
 pripovednih spisov
 v raznih jezikih.

Samo 6 dni
Havre-New York
 Francoske prekomorske družbe.
 Edina najkrajša črta čez **Bazel, Pariz, Havre v Ameriko.**
 Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine **samo** 349 24
Ed. Šmarda
 oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana
 v novi hiši „Kmetijske posejilnice“, nasproti gostilne pri „Figovu“.

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1908. leta.

Odhod v Ljubljano juž. žel.:
 6-56 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta, Tržiča.
 8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
 11-22 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage Celovca, Beljaka juž. žel., čez Področje in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic, Tržiča.
 2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
 3-56 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področje) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenic, Tržiča.
 6-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca Beljaka (čez Področje) Jesenic.
 8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
 8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področje) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic, Tržiča.
Odhod v Ljubljano drž. kolodvor:
 6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
 10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.
 6-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
 9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih.)
 (Odhodi in prihodi so označeni v srednje evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Učenca
 za špecerijsko trgovino sprejme
A. Gerjol, Vodmat, Ljubljana.
 2457-1

Gostilna
 „pri Bebenčku“ na Glincih na oglu državne in nove ceste v Ružno dolino, s novimi restavracijskimi prostori, lepim kostanjevim vrtom, z acetilinsko razsvetljavo, skoraj popolno opravo in lepim stanovanjem s koncesijo vred se odda takoj v najem, oziroma s 1. avgustom ali pozneje. 2439-3
 Natančneje se izve na Glincih št. 37.

Izšla je **zgodovinska povest v dveh delih**

Strahovalci dveh kron.

Penatis iz „Slovenskega Naroda“.
 Dejanje tega ljudskega romana je zajeto iz velikih bojev med beneško republiko in turškim cesarstvom, v katerih bojih so igrali veliko vlogo piratje, ki so strahovali mnogo desetletij najprej Turke in potem Benečane. Vse glavne osebe tega ljudskega romana so zgodovinske, kakor so tudi glavni dogodki zgodovinski.
 Cena obema zvezkoma 2 krome, po pošti 40 vin. več.
 Na prodaj
 v „Narodni knjigarni“ in vseh knjigotržnicah.

Radi preselitve se cenó prodá razna **hišna oprava**
 na Starem trgu št. 6, II. nadstr. 2446 2

Urarski učenec
 se sprejme pri Rudolfu Rusu v Kranju. 2265 16

Kleparski pomočniki
 samo samostojni in dobro izurjeni delavci, se sprejmejo takoj proti dobri plači (4-5 K na dan).
 Sprejmejo se tudi **vajenci** proti plačilu. 2211-2
L. M. Ecker v Ljubljani.

Pozor krčmarji in trgovci!
 Izvrsno Istrjansko **belo vino**
 razpošiljam od 600 litrov naprej po nizkih cenah.
 Od 1500 l naprej zelo znižane cene. Za pristnost jamčim. 2463-1
IVAN ČEH, Roč, Istra.

Velika serijska prodaja!
 60% nižje cene za vse poletne predmete n. pr.: damske batistne in svilnate obleke, svetle obleke, piketasta in platnena krila ter čipkaste in batistaste bluze.
 Moške in deške listrove in pralne obleke in lahke obleke iz poletnega blaga.
„Angleško skladišče oblek“
O. BERNATOVIČ
 v Ljubljani, Mestni trg št. 5.

Gremij trgovcev v Ljubljani
 naznanja, da se bo vršil

oprostilni izpit
 učencev gremijalne trg. šole
 dne 19. Julija od sedme do poluenajste ure dopoldne.
 Učni gospodarji se pozivljajo, da prisostvujejo izpitu.
Načelnik.

Naznanilo preselitve.
 Slavnemu občinstvu si usojam naznaniti, da sem preselil iz Wolfvih ulic št. 8 svojo delavnico za **upeljevanje vodovodov v Kolodvorske ulice št. 28.**
 ter prosim, naj se mi cenjena naročila za naprej izročajo v novo stališče.
 Uverjen sem, da si pridobim in ohranim naklonjenost in zaupanje častitih naročnikov ter znamenjam z odličnim spoštovanjem 2143-2
Anton Achtschin, inštalater vodovodov
 Kolodvorske ulice št. 28, Ljubljana.

„SLAVIJA“
 45-81
 vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
 Rez. fondi: 41,335,041 01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814 430 97 K.
 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
 z vseobsežnim slovensko-narodno upravo.
 Va pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, Nigar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gosposkih ulicah št. 12.